

REDEGJØRELSE OM AKTSOMHETSVURDERINGER VED MUSEUM STAVANGER AS

Innledning

Museum Stavanger AS følger lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven).

Formålet med åpenhetsloven er

- å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester.
- å sikre allmenheten informasjon om hvordan virksomhetene håndterer negative konsekvenser på grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid.

Museum Stavanger AS (MUST) er definert som stor virksomhet og omfattes av åpenhetsloven.

Alle virksomheter som omfattes av loven er pålagt å utføre aktsomhetsvurderinger. Formålet er å skaffe oversikt og analysere risiko for at det skjer brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både internt, i leverandørkjeder og hos øvrige forretningspartnere. Både arbeidet med å analysere risiko og tiltakene etter eventuelle funn skal deles åpent og være lett tilgjengelig for offentligheten.

Styret i MUST har vedtatt å forankre ansvarlighet i museets retningslinjer og administrerende direktør er gitt i oppdrag å utforme retningslinjer tilpasset virksomheten.

Museum Stavanger – drift og organisering

Museum Stavanger AS (MUST) ble etablert som aksjeselskap i 2010, og har sitt hovedkontor i Muségaten 16 i Stavanger.

MUST skal dokumentere og fremme interessen og kunnskapen om natur-, kultur-, kunst-, sjøfarts- og industrihistorie. MUST har ansvaret for ti museer lokalisert i ni museumsanlegg, én forskningsstasjon og to historiske fartøy. MUST skal forvalte museets samlinger, drive forskning, fornying og formidling, og arbeider løpende og systematisk med å forvalte, bygge ut og forske på egen samling. Museet er delegert forvaltningsoppgaver på kulturminneområdet, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven. I tillegg administrerer museet Ringmerkingssentralen, som organiserer all vitenskapelig ringmerking i Norge. Videre har museet ansvar for å ivareta formålet og forvaltningsansvaret til stiftelsene Stavanger Museum, Rogaland Kunstmuseum, Utstein Kloster og Halvdan Hafsten.

MUST er eid av Stavanger kommune (53%) og Rogaland fylkeskommune (47%) og museet er organisert i fire fagavdelinger og en administrasjon. Museet ledes av administrerende direktør som rapporterer til styret.

Styret i MUST skal bestå av inntil 9 medlemmer, som nærmere bestemt av generalforsamlingen, hvorav to medlemmer med personlige varamedlemmer utpekes av og blant de ansatte. For de aksjonærvalgte medlemmene oppnevnes inntil 5 numeriske varamedlemmer. Ved valg av styre skal det anvendes valgkomité.

Styrets leder utpekes av generalforsamlingen og styreleder for perioden 2024-2026 er Kjartan Melberg.

Aktsomhetsvurdering

I tråd med åpenhetsloven gjennomfører vi aktsomhetsvurderinger for vår egen virksomhet og leverandørkjede.

Vurdering av egen virksomhet

I Meld. St. 23 (2020–2021) *Musea i samfunnet* er undertittelen *Tillit, ting og tid*. Dette er ikke rapporteringskriterier, men grunnleggende prinsipper som museene forvalter. MUST tar dette samfunnsoppdraget på største alvor; å forvalte tilliten, tingene og tiden på vegne av, og til beste for, vårt mangfoldige fellesskap, både nå og for fremtidige generasjoner.

Som mottaker av offentlige midler utarbeider MUST årlige rapporter til våre tilskuddsgivere som dokumenterer at midlene blir brukt i samsvar med de overordnede målene, kravene og forutsetningene for tildelingene.

MUST er omfattet av offentlighetsloven og er underlagt regler for blant annet anskaffelser, innsyn og saksbehandling. Vi respekterer og forholder oss til grunnleggende menneskerettigheter og norsk lov. Bidraget til et trygt og meningsfylt arbeidsliv skjer kontinuerlig gjennom et systematisk HMS-arbeid. Vi er bundet av en offentlig tariffavtale hvor flertallet av ansatte er representert av tillitsvalgte, og arbeidsgiver og medarbeidere har faste møter i ulike samarbeidsorgan.

MUST mener at mangfold er en styrke. MUST har ansatte fra ulike kulturer og land, og museets kjerneverdier, *raus, relevant og radikal*, danner et viktig grunnlag i personalpolitikken og rekruttering. Diskriminering aksepteres ikke, og virksomheten har nulltoleranse for all trakassering eller annen utilbørlig atferd. Museet har et bevisst forhold til likestillings- og diskrimineringsloven og arbeider aktivt for å fremme likebehandling. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling på grunn av kjønn, verken når det gjelder rekruttering, lønn, avansement eller i andre sammenhenger.

Museet følger retningslinjene for den nasjonale museumspolitikken, nedfelt i ulike sentrale styringsdokumenter. Museet støtter seg også på ICOMS etiske regelverk om museenes samfunnsrolle.

MUST er opptatt av å ha en bærekraftig strategi og vi definerer at virksomheten skal bidra til å oppnå [FNs bærekraftsmål](#).

Universell utforming er en stor utfordring i MUST. Tilgjengelighet for publikum og hensiktsmessige arbeidslokaler for museets ansatte er vanskelig, siden flere av våre eldre bygninger ikke er tilpasset dagens krav eller forventninger til moderne museumsdrift. Samtidig stilles det egne, særskilte krav til ivaretagelse av historiske bygg. Etter beste evne forsøker vi å finne løsninger som kombinerer vern og tilgjengelighet. I 2024 ble fasilitetene til ansatte utbedret på Stavanger maritime museum. I tillegg er den planlagte rehabiliteringen av Stavanger maritime museum, og utviklings- og utbyggingsprosjektet for Rogaland Teater og Stavanger museum på Kannikhøyden, prioriterte tiltak for å forbedre tilgjengeligheten og tilrettelegge for effektive arbeidsprosesser og gode arbeidsforhold.

Vurdering av leverandørkjeden

Vi har kartlagt og vurdert alle våre leverandører og sponsorer MUST har vesentlig omsetning med, til sammen 28 aktører. I dette arbeidet har vi tatt utgangspunkt i DFØs høyrisikoliste og kontrollert for om produktet inngår som komponent i produktkategorien. En rekke av våre kjøp er i høyrisikoproduktlisten, som mat og drikke, biler, båter og kjøretøy, arbeidstøy, elektronikk og kontorrekvisita. I tillegg kjøper vi tjenester og produkter i et smalere marked for unike og/eller høyt spesialiserte produkttilbud. Programvare ringmerking og fugleringer er eksempler på dette.

Selv om produkter scorer høyt på DFØs høyrisikoliste, vurderer vi fortløpende å videreføre samarbeidet så lenge leverandøren har et aktivt forhold til åpenhetsloven og virksomhetens grunnleggende respekt for menneskerettigheter og arbeidsforhold.

Kartleggingen viser at de fleste leverandørene er lokalisert i Norge, med unntak av én i Sverige, og to i Polen. Enkelte av leverandørene er så små at de ikke er omfattet av åpenhetsloven. I slike tilfeller følger vi opp med manuell risikovurdering, kontakt og dialog.

Dersom vi ikke mottar gode svar ved identifisert risiko for brudd på menneskerettigheter og/eller grunnleggende anstendige arbeidsforhold hos leverandør eller underleverandør, vil vi på ny ta kontakt før ev. opphør av avtale/kjøp.

Vår påvirkningsgrad varierer i de aller fleste tilfellene fra middels til lav. For lokale aktører som leverer tjenester og/eller service innen dykking, IKT-drift, programvare ringmerking og nisjeprodukter som fugleringer, anser vi vår påvirkningsgrad som stor.

Gjennom våre aktsomhetsvurderinger har vi ikke avdekket faktiske negative konsekvenser, eller vesentlig risiko for negative konsekvenser.

Åpenhetsloven forutsetter kontinuerlige aktsomhetsvurderinger og er et arbeid som ikke skal ta slutt. MUST vil fortsette å forbedre våre prosesser og rutiner slik at vi oppfyller lovens krav og fremmer åpenhet og ansvarlighet i alle ledd av vår virksomhet. Vi vil fortsette å samarbeide tett med våre leverandører og partnere for å sikre respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For spørsmål, kontakt MUST på post@museumstavanger.no.